

Warszawa, dnia 25 lutego 2017 r.

**RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER ROZWOJU
I FINANSÓW**

CP3.0812.34.2016.AMW

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE
z kontroli w trybie zwykłym

Jednostka kontrolowana:

Izba Administracji Skarbowej w Opolu¹, z siedzibą przy ul. Ozimskiej 19, 45-057 Opole.

Kierownik jednostki kontrolowanej:

Obowiązki Dyrektora Izby Skarbowej w Opolu od dnia 1.10.2014 r. pełni Barbara Bętkowska – Cela.

Zakres kontroli:

Prawidłowość wydatkowania środków budżetowych. Kontrolą objęty został okres od dnia 01.01.2015 r. do dnia 31.12.2015 r.

Termin przeprowadzenia czynności kontrolnych:

Kontrolę przeprowadzono w dniach od 5.12.2016 r. do 16.12.2016 r.

Podstawa przeprowadzenia kontroli:

Kontrolę na podstawie upoważnienia nr CP/61/2016 z dnia 30 listopada 2016 r. wydanego z upoważnienia Ministra Rozwoju i Finansów przez Dyrektora Departamentu Kontroli Celnej, Podatkowej i Kontroli Gier, przeprowadzili kontrolerzy, po okazaniu legitymacji służbowych:

- Alina Morawska – główny specjalista,
- Piotr Zwoliński – główny specjalista.

Kontrola została zarejestrowana w książce kontroli pod numerem 102.

Celem kontroli było dokonanie oceny przestrzegania zasad legalności, gospodarności, celowości i rzetelności przy wydatkowaniu środków budżetowych oraz prawidłowości sporządzanych sprawozdań.

¹ Od 2 grudnia 2016 r. Izba Administracji Skarbowej zgodnie z art. 260 pkt 1 w związku z art. 27 ust. 1 ustawy z dnia 26 listopada 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. poz. 1948). Natomiast w dalszej części wystąpienia pokontrolnego zwana Izłą Skarbową z uwagi na okres objęty kontrolą.

I. USTALENIA STANU FAKTYCZNEGO

1. Informacje ogólne

W Izbie Skarbowej w 2015 r. obowiązywały regulaminy organizacyjne wprowadzone zarządzeniami Dyrektora Izby Skarbowej w Opolu nr:

- 8/14 z dnia 31 marca 2014 r.;
- 41/15 z dnia 1 kwietnia 2015 r. zmienione zarządzeniami: nr 86/15 z dnia 1 września 2015 r. i 110/2015 r. z dnia 12 listopada 2015 r.

Zgodnie z ww. regulaminami zagadnienia objęte kontrolą wykonywane były przez pracowników:

- 1) Samodzielnego Oddziału Spraw Ogólnych oraz Ochrony (w okresie od 01.01.2015 r. do 31.03.2015 r.) - kierownik Magdalena Włodowska,
Drugiego Wieloosobowego Stanowiska Logistyki i Ochrony (w okresie od 01.04.2015 r. do 31.08.2015 r.) - kierująca stanowiskiem Ewa Tenczyńska,
Drugiego Referatu Logistyki oraz Ochrony w Samodzielnym Oddziale Logistyki oraz Ochrony (od dnia 01.09.2015 r.) - kierująca referatem Ewa Tenczyńska.

Do zadań ww. komórek należało m.in.:

- prowadzenie postępowań o udzielenie zamówienia publicznego na podstawie ustawy Prawo zamówień publicznych oraz bez stosowania ustawy,
- sporządzanie wniosków o wydatkowanie środków,
- sporządzanie opisu faktury,
- obsługa systemu komputerowego SFINKS, modułu SZAFIN – wprowadzania wniosków, faktur,
- udział w sporządzaniu planu potrzeb;

- 2) Wieloosobowego Stanowiska Rachunkowości Budżetowej (w okresie od 01.01.2015 r. do 31.03.2015 r.) – bezpośredni nadzór sprawował Główny Księgowy Irena Talarczyk.

Do zadań ww. komórki należało m.in.:

- realizowanie zadań z zakresu rachunkowości budżetowej Izby Skarbowej oraz współpraca z nadzorowanymi urzędami skarbowymi w tym zakresie,
- prowadzenie rachunkowości Izby Skarbowej,
- wykonywanie czynności dysponenta środków budżetowych drugiego stopnia,
- planowanie budżetowe w ujęciu tradycyjnym i zadaniowym,
- analiza budżetowa w ujęciu tradycyjnym i zadaniowym,
- realizacja planu finansowego,
- dokonywanie rozliczeń związanych z obowiązkami Izby Skarbowej jako płatnika;

- 3) Samodzielnego Referatu Rachunkowości Budżetowej, Planowania i Kontroli Finansowej (w okresie od 01.04.2015 r. do 31.12.2015 r.) – bezpośredni nadzór sprawował Główny Księgowy Irena Talarczyk.

Do zadań ww. komórki należało m.in.:

a) w zakresie rachunkowości budżetowej:

- prowadzenie rachunkowości jednostki budżetowej,
- realizacja planu finansowego,
- sporządzanie obowiązujących sprawozdań budżetowych i finansowych jednostki budżetowej,
- prowadzenie wymaganych ewidencji i dokumentacji księgowych,
- obsługa rachunków bankowych jednostki budżetowej,
- dokonywanie rozliczeń jednostki budżetowej jako podatnika,
- rozliczanie inwentaryzacji składników majątkowych;

b) w zakresie planowania i kontroli finansowej:

- planowanie budżetowe w układzie tradycyjnym i zadaniowym,
- monitorowanie i analiza budżetowa w układzie tradycyjnym i zadaniowym,

- koordynowanie kontroli finansowej w Izbie Skarbowej,
- wykonywanie zadań wierzyciela dla należności jednostki budżetowej,
- sporządzanie łącznych sprawozdań budżetowych.

(dowód: akta kontroli str.6 - 70)

W zakresie gospodarki finansowej obowiązywały w formie pisemnej nw. akty organizacyjne dotyczące zaciągania zobowiązań finansowych, dokonywania wydatków ze środków publicznych, kontroli i obiegu dokumentów oraz inwentaryzacji - zarządzenie Dyrektora Izby Skarbowej:

- nr 21/13 z dnia 30 lipca 2013 r. w sprawie wprowadzenia zasad rachunkowości dla Izby Skarbowej w Opolu,
- zarządzeniem nr 33/15 z dnia 31 marca 2015 r. w sprawie wprowadzenia zasad rachunkowości dla Izby Skarbowej w Opolu,
- nr 38/15 z dnia 31 marca 2015 r. w sprawie wprowadzenia instrukcji obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych w Izbie Skarbowej w Opolu,
- nr 39/15 z dnia 31 marca 2015 r. w sprawie wprowadzenia wstępnej oceny celowości zaciągania zobowiązań finansowych i kontroli dokonywania wydatków ze środków publicznych,
- nr 37/15 z dnia 31 marca 2015 r. w sprawie wprowadzenia instrukcji przeprowadzenia inwentaryzacji w Izbie Skarbowej w Opolu (do dnia 31 marca 2015 r. zasady inwentaryzacji określone były w zarządzeniu nr 21/13 z dnia 30 lipca 2013 r. w sprawie wprowadzenia zasad rachunkowości dla Izby Skarbowej w Opolu).

(dowód: akta kontroli str.71 - 227)

1.1 Główny księgowy

Na stanowisku głównego księgowego Izby Skarbowej w Opolu w 2015 r. była zatrudniona na podstawie umowy o pracę Pani Irena Talarczyk. Stosunek pracy ustał w dniu 23 września 2016 r. w wyniku rozwiązania umowy o pracę na mocy porozumienia stron z wniosku pracownika. Od dnia 26.09.2016 r. na stanowisku głównego księgowego zatrudniona jest Iwona Majewska.

Na podstawie przedłożonego zakresu czynności ustalono, że kierownik jednostki powierzył Głównemu Księgowemu m.in.:

- prowadzenie rachunkowości Izby Skarbowej w Opolu,
- prowadzenie gospodarki finansowej,
- dokonywanie wstępnej kontroli zgodności operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym oraz wstępnej kontroli kompletności i rzetelności dokumentów dotyczących operacji gospodarczych i finansowych,
- dokonywanie kontroli operacji gospodarczych jednostki stanowiących przedmiot księgowania,
- nadzór nad dokonywaniem analizy wykorzystania środków będących w dyspozycji Izby Skarbowej.

Ponadto Główny Księgowy (łącznie z Dyrektorem) posiadał uprawnienia do:

- podejmowania decyzji dotyczących dysponowania majątkiem i środkami pieniężnymi jednostki organizacyjnej,
- zatwierdzania preliminarzy budżetowych i sprawozdań z wykonania budżetu,
- dokonywania zmian w planie finansowym – w granicach posiadanych uprawnień,
- zatwierdzania do wypłaty dowodów rachunkowo – kasowych stanowiących podstawę dokonania wydatków.

Na podstawie przedłożonych dokumentów gromadzonych w akt osobowych stwierdzono, że spełnione zostały wymogi określone w art. 54 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1870. - dalej: ustawa o finansach publicznych).

(dowód: akta kontroli str. 228 - 239)

Zgodnie z regulaminem organizacyjnym i zakresami czynności podczas nieobecności Głównego Księgowego, jego obowiązki wykonywały w okresie :

- 1) od 01.01.2015 r. do 31.03.2015 r. Anna Pawłowska - starszy inspektor w Wieloosobowym Stanowisku Rachunkowości Budżetowej,
- 2) od 01.04.2015 r. do 31.12.2015 r. Iwona Majewska - kierownik Samodzielnego Referatu Płac.

(dowód: akta kontroli str. 240 - 247)

II. USTALENIA SZCZEGÓŁOWE

2.1 Plan finansowy jednostki w 2015 roku oraz wykonanie

W związku z art. 146 ust. 1 ustawy o finansach publicznych oraz z ustawą budżetową na rok 2015 z dnia 15 stycznia 2015 r. (Dz. U. poz. 153) Dyrektor Generalny (z upoważnienia Ministra Finansów) pismem nr FK1.3120. 1.2015 z dnia 6 lutego 2015 r. przedstawił informacje o kwotach dochodów i wydatków budżetowych (w tym wynagrodzeń dla 1063 etatów).

Plan finansowy dochodów budżetowych – wg ustawy budżetowej na 2015 r. wyniósł 14.266.000 zł, w tym w rozdziale:

- 75008 (izby skarbowe) 41.000 zł,
- 75009 (urzędy skarbowe) 14.225.000 zł,

Plan finansowy wydatków budżetowych – wg ustawy budżetowej na 2015 r. wyniósł 79.042.000 zł, w tym w rozdziale:

- 75008 (izby skarbowe) 7.006.000 zł,
- 75009 (urzędy skarbowe) 71.841.000 zł,
- 75095 (pozostała działalność) 195.000 zł.

Dyrektor Izby Skarbowej w Opolu decyzją nr RB/2/2015 z dnia 16 lutego 2015 r. wprowadził plan finansowy na 2015 r. dla Izby Skarbowej w Opolu w kwotach wynikających z ustawy budżetowej.

W dniu 28 grudnia 2015 r. opublikowana została ustawa z dnia 16 grudnia 2015 r. o zmianie ustawy budżetowej na rok 2015 (Dz. U. poz. 2195). W związku z powyższym Minister Finansów decyzją budżetową zmniejszył plan finansowy wydatków z ustawy budżetowej na 2015 r. w rozdziale 75008 o kwotę 150.000 zł (pismo z dnia 05.01.2016 r. nr FK1.3120.3.2015) Zmiana dotyczyła limitu środków na wydatki w §§4120, 4170,4270. Kwota planu finansowego wydatków z ustawy budżetowej po zmianach dla rozdziału 75008 ostatecznie wyniosła 6.856.000,00 zł.

Ponadto plan finansowy został zmieniony 40 decyzjami Ministra Finansów oraz 35 decyzjami Dyrektora Izby Skarbowej w Opolu, w tym:

- w okresie od 01.01.2015 r. do 31.03.2015 r.: - 4 decyzjami Ministra Finansów oraz 4 decyzjami Dyrektora Izby Skarbowej,
- w okresie od 01.04.2015 r. do 31.12.2015 r. - 36 decyzjami Ministra Finansów i 31 decyzjami Dyrektora Izby Skarbowej.

(dowód: akta kontroli str. 263-264)

W rozdziale 75008 plan wydatków został zwiększony o kwotę 53.438.446 zł, tj. o ok. 862,75% w stosunku do planu wydatków budżetowych w tym rozdziale wg ustawy budżetowej (po zmianach). Natomiast w rozdziale 75009 plan wydatków został zmniejszony o kwotę 51.366.912 zł. Zmiana planu wydatków budżetowych w ww. rozdziałach była spowodowana ustawą z dnia 15 stycznia 2015 r. o zmianie ustawy o Służbie Celnej, ustawy o urzędach i izbach skarbowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 211). Z dniem 1 kwietnia 2015 r. nastąpiła konsolidacja procesów pomocniczych w administracji skarbowej. W wyniku zmian izbę skarbową i podległe jej urzędy skarbowe połączono w jedną jednostkę budżetową. Stosownie do treści art. 37 ww. ustawy, należności i zobowiązania podległych urzędów skarbowych województwa opolskiego w sprawach organizacyjno-finansowych, w tym z zakresu prawa pracy, stały się należnościami i zobowiązaniami Izby Skarbowej w Opolu. Urzędy skarbowe utraciły status jednostki

budżetowej, a niewykorzystane limity środków na wydatki budżetowe zaplanowane przez nie na 2015 r., decyzją Ministra Finansów ujęto w planie finansowym wydatków budżetowych Izby Skarbowej. W konsekwencji znacząco wzrosły wielkości limitów środków na wydatki w rozdziale 75008 klasyfikacji budżetowej.

Plan wydatków zwiększono ostatecznie o kwotę 2.071.534 zł do kwoty 80.918.534 zł (kwota łączna Izby Skarbowej i urzędów skarbowych w rozdziałach 75008 i 75009).

Ustalono, że największe zmiany w planie były spowodowane zwiększeniami w rozdziale 75008 (bez wydatków na wynagrodzenia osobowe wraz z pochodnymi), w tym:

- § 3020 (wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń), o kwotę 39.440 zł, tj. o 2.072%,
- § 4210 (zakup materiałów i wyposażenia), o kwotę 1.349.687 zł, tj. o 1.477,23%,
- § 4260 (zakup energii), o kwotę 943.324 zł, tj. o 733,10%,
- § 4270 (zakup usług remontowych), o kwotę 700.192 zł, tj. o 1.850,48 %,
- § 4300 (zakup usług pozostałych) o kwotę 2.682.863 zł tj. o 1.766,37 %.

Zmiany w planie wydatków budżetowych ewidencjonowano na koncie pozabilansowym 980 – plan finansowy.

W poniższej tabeli przedstawiono strukturę wydatków oraz procentowe wykonanie planu finansowego Izby Skarbowej w rozdziałach 75008, 75009, 75095 i 75212 w poszczególnych grupach:

Tabela nr 1

Rozdział	Rodzaj wydatków	Plan finansowy po zmianach (kwota w zł)	Wykonanie planu finansowego (kwota w zł)	Procentowe wykonanie planu finansowego	Struktura wydatków %
75008	Świadczenia na rzecz osób fizycznych oraz różne wydatki na rzecz osób fizycznych	42.820,00	41.694,66	97,37%	0,07%
	Wydatki bieżące	59.373.694,00	59.077.802,35	99,5%	98,77%
	(w tym wynagrodzenia z pochodnymi)	51.233.371,00	51.195.526,22	99,93%	85,60%
	Wydatki majątkowe	974.080,00	691.227,24	70,96%	1,16%
75009	Świadczenia na rzecz osób fizycznych oraz różne wydatki na rzecz osób fizycznych	13.835,00	13.820,27	99,89%	0,07%
	Wydatki bieżące	20.425.248,00	20.424.884,52	100%	99,93%
	(w tym wynagrodzenia z pochodnymi)	18.188.796,00	18.188.668,95	100%	88,99%
	Wydatki majątkowe	0	0		0
	Wydatki bieżące	783.203,00	737.718,08	94,19%	98,79%

75095	Wydatki majątkowe	9.004,00	9.003,60	100%	1,21%
75212	Wydatki bieżące	2.400,00	2.249,90	93,75%	100%
Ogółem:	Świadczenia na rzecz osób fizycznych oraz różne wydatki na rzecz osób fizycznych	56.655,00	55.514,93	97,99%	0,07%
	Wydatki bieżące	80.584.545,00	80.242.654,85	99,58%	99,07%
	<i>(w tym wynagrodzenia z pochodnymi)</i>	69.422.167,00	69.384.195,17	99,95%	85,66%
	Wydatki majątkowe	983.084,00	700.230,84	71,23%	0,86%

Opracowanie: własne, na podstawie dokumentów źródłowych.

Z wyliczeń przedstawionych w tabeli wynika, że w ogólnej kwocie poniesionych wydatków na działalność Izby i urzędów skarbowych woj. opolskiego największą pozycję stanowiły wydatki bieżące - 99,07 %, w tym wynagrodzenia wraz z pochodnymi – 85,66 % .

(dowód: akta kontroli str. 265-274)

2.2 Prawidłowość prowadzenia ksiąg rachunkowych i sporządzania sprawozdań budżetowych

Do prowadzenia ksiąg rachunkowych w Izbie Skarbowej wykorzystywany jest program komputerowy „system finansowo księgowy SFINKS” (dalej zwany program SFINKS), autorstwa firmy PC-BEST s.c. J. Pawlicki, A. Grzegorzówka, M. Pawlicka, Szczecin, ul. Cukrowa 49/2, 71-004 Szczecin. Eksploatację systemu rozpoczęto 1 stycznia 1999 r.

Z przedłożonej pisemnej (zatwierdzonej przez kierownika jednostki lub osoby upoważnione) „ewidencji wersji aplikacji SFINKS/SZAFIN instalowanych w systemie informatycznym” wynika, że dokonano w 2015 r. szesnastu aktualizacji systemu SFINKS.

(dowód: akta kontroli str.272 - 274)

Księgi rachunkowe jednostki są odpowiednio oznaczone i spełniają wymagania określone w art. 13 ust. 4 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2016 r. poz. 1047, dalej ustawa o rachunkowości) oraz zapisami § 24 ww. zarządzenia nr 33/15 w sprawie wprowadzenia zasad rachunkowości dla Izby Skarbowej w Opolu. Dokumentacja FK SFINKS posiada klauzulę, że jest systemem zgodnym z wymogami ustawy o rachunkowości, a Wykonawca zobowiązuje się do świadczenia usług nadzoru autorskiego.

Na podstawie programu SFINKS ustalono, że zamknięcie roku 2015 r., nastąpiło zgodnie z art. 12 ust. 5 ww. ustawy o rachunkowości.

(dowód: akta kontroli str.276)

Z „Raportu z zamykania miesięcy” wynika, że zamknięcie okresów sprawozdawczych następowało w dniach:

- 10.02.2015 r. – styczeń 2015 r.,
- 11.03.2015 r. – luty 2015 r.,
- 13.04.2015 r. – marzec 2015 r.,
- 01.06.2015 r. – kwiecień 2015 r.,

- 15.06.2015 r. – maj 2015 r.,
- 13.07.2015 r. – czerwiec 2015 r.,
- 10.08.2015 r. – lipiec 2015 r.,
- 29.09.2015 r. – sierpień 2015 r.,
- 20.10.2015 r. – wrzesień 2015 r.,
- 02.12.2015 r. – październik 2015 r.,
- 10.12.2015 r. – listopad 2015 r.,
- 05.04.2016 r. – grudzień 2015 r.

Z analizy ww. raportów wynika, że zamknięcia okresów sprawozdawczych za luty, marzec, kwiecień, maj, czerwiec, sierpień, wrzesień i październik, grudzień 2015 r. nastąpiło po terminie przekazania sprawozdań Rb-28 za ww. okresy.

Na podstawie programu SFINKS ustalono, że po przekazaniu sprawozdań RB-28 do niżej wymienionych okresów sprawozdawczych dokończono, do miesiąca:

- marca 2015 r. dwa dokumenty dotyczące zmian planu finansowego na koncie 980 w rozdziale 75095 w paragrafie 4610 i paragrafie 4300,
- kwietnia 2015r. jeden dokument dotyczący wyposażenia oraz wartości niematerialnych i prawnych,
- sierpnia 2015r. dokumenty dotyczące procesu konsolidacji Urzędów Skarbowych (środki trwałe, wyposażenie oraz wartości niematerialne i prawne). Jeden dokument dotyczył inwestycji w US Krapkowice,
- września 2015r. dokumenty zmieniające plan finansowy w zadaniach,
- października 2015r. dokumenty korygujące budżet zadaniowy.

Na podstawie przedstawionych dokumentów do kontroli ustalono, że powyższe zmiany nie wpłynęły na zmianę danych sprawozdania Rb-28.

(dowód: akta kontroli str.275, 277, 380 – 388, 409 – 411)

Badaniem zostały objęte dane wykazane w sprawozdaniu budżetowym z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28) za rok 2015. Dokonano sprawdzenia zgodności danych zawartych w sprawozdaniu budżetowym z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej w zakresie: plan (po zmianach), zaangażowania oraz wykonania wydatków (zestawienia obrotów i sald kont 980, 998, 130). Dane zawarte w przedmiotowym sprawozdaniu są zgodne z danymi wynikającymi z ksiąg rachunkowych w zakresie:

- plan (po zmianach) jest zgodny z zapisami konta 980 - *Plan finansowy wydatków budżetowych „Saldo konta Wn”*,
- zaangażowanie jest zgodne z zapisami konta 998 – *Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego „Saldo konta Ma”*,
- wykonanie wydatków jest zgodne z zapisami konta 130 – *Rachunek bieżący wydatków budżetowych „Saldo konta Ma”*.

Roczne sprawozdanie budżetowe Rb - 28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa za rok 2015 zostało sporządzone i zatwierdzone przez upoważnione osoby. Przekazanie przedmiotowego sprawozdania do Ministerstwa Finansów nastąpiło w dniu 2 lutego 2016 r. poprzez Informatyczny System Obsługi Budżetu Państwa TREZOR, z zachowaniem terminu określonego w załączniku nr 42 do rozporządzenia z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. poz. 119 ze zm.).

Natomiast comiesięczne przekazywanie sprawozdań RB-28 zebrano w poniższym zestawieniu.

Tabela nr 2

Lp.	Okres sprawozdawczy	Data sporządzenia	Data przekazania	Uwagi
1.	31.01.2015	10.02.2015	13.02.2015	Zmiana terminu przekazania sprawozdania w systemie TREZOR (16.02.2015 r.)
2.	28.02.2015	9.03.2015	10.03.2015	
3.	28.02.2015	11.03.2015	11.03.2015	korekta
4.	31.03.2015	10.04.2015	10.04.2015	
5.	30.04.2015	11.05.2015	11.05.2015	
6.	30.04.2015	19.05.2015	20.05.2015	korekta
7.	31.05.2015	10.06.2015	10.06.2015	
8.	31.05.2015	24.06.2015	24.06.2015	korekta
9.	30.06.2015	10.07.2015	13.07.2015	
10.	30.06.2015	13.07.2015	14.07.2015	korekta
11.	31.07.2015	10.08.2015	10.08.2015	
12.	31.08.2015	9.09.2015	9.09.2015	
13.	30.09.2015	12.10.2015	12.10.2015	
14.	31.10.2015	10.11.2015	10.11.2015	
15.	30.11.2015	10.12.2015	10.12.2015	
16.	31.12.2015	15.01.2016	15.01.2016	
17.	roczne	02.02.2016	02.02.2016	

Z wyjaśnień Głównego Księgowego wynika, że korektę sprawozdania za:

- luty 2015 r. sporządzono z powodu błędu w ustawieniach programu F.K nie zaksięgowano kwoty 5.200,00 zł w rozdziale 75095 § 4610 na koncie 998 (zaangażowanie);
- kwiecień 2015 r. sporządzono z uwagi na zwiększenie planu po zmianach z dniem 1.04.2015 r. w rozdziale 75008 § 4360 o kwotę 15.401,00 zł (na podstawie pisma Ministerstwa Finansów z dnia 15.05.2015 r. nr AP14.3122.14.2015) w związku z konsolidacją procesów pomocniczych w Administracji Podatkowej. Ponadto, błędnie wykazane zostały zobowiązania i zaangażowanie;
- maj 2015 r. – sporządzono w celu skorygowania wydatku ze środków unijnych w rozdziale 75008 § 4029 o kwotę -0,02 zł oraz uwzględnienie kwoty 0,02 zł w rozdziale 75008 § 4020;
- czerwiec 2015 – sporządzono z uwagi na brak wykazanych zobowiązań w pierwszej wersji sprawozdania.

Natomiast z notatki służbowej podpisanej przez Wicedyrektor Elżbietę Helm wynika cyt.: *sprawozdanie RB-28 za czerwiec 2015 r. zostało podpisane przez Głównego Księgowego w dniu 10.07.2015 r. o godz. 15:39, następnie podczas podpisywania przez kierownika jednostki miała miejsce awaria karty z podpisem kwalifikowanym. W związku z tym, iż w tym czasie trwał sezon urlopowy i wszystkie inne osoby posiadające uprawnienia do podpisywania sprawozdania były niedostępne, sprawozdanie w systemie TREZOR zostało podpisane i przekazane w zastępstwie Kierownika Jednostki następnego dnia roboczego, tj. w dniu 13.07.2015 r. o godz. 8:21.*

(dowód: akta kontroli 278-298)

2.3 Realizacja wydatków budżetowych, prawidłowość stosowania procedur wewnętrznych, kontrola dowodów księgowych

W oparciu o zapisy konta 130 *Rachunek bieżący jednostki* kontroli poddano wydatki, udokumentowane dowodami księgowymi, zrealizowane w miesiącu grudniu 2015 r. z rozdziału

75008 z § 4210 i § 4300 (w § 4210 wydatki wyniosły 947.719,99 zł, a w § 4300 wydatki wyniosły 492.754,12 zł).

(dowód: akta kontroli 369-379)

Na podstawie dowodów źródłowych ustalono rodzaj i celowość wydatków, sprawdzono terminowość regulowania zobowiązań, zgodność wydatku z obowiązującą klasyfikacją budżetową oraz przestrzeganie zasad legalności, gospodarności i celowości w zakresie wydatkowania środków budżetowych (kontrola dowodów księgowych).

Na podstawie konta 130 ustalono, że w grudniu 2015 r. Izba Skarbowa w rozdziale 75008:

- 1) § 4210 poniosła wydatki w kwocie 947.719,99 zł, w tym:
 - paliwo 11.995,85 zł,
 - materiały do eksploatacji samochodów 3.780,17 zł,
 - tonery 7.258,74 zł,
 - pozostałe materiały biurowe 72.604,22 zł
 - materiały do utrzymania czystości 1.223,16 zł,
 - czasopisma, prenumeraty, druki 16.383,95 zł,
 - wyposażenie 612.401,03 zł,
 - papier 28.398,81 zł,
 - artykuły spożywcze 2.025,33 zł,
 - akcesoria komputerowe 158.276,42 zł,
 - sumy do rozliczenia – 1.000,00 zł,
 - inne (ozdoby choinkowe, lampki, klamki) 34.372,31 zł;
- 2) § 4300 poniosła wydatki w kwocie 492.754,12 zł, w tym:
 - usługi pocztowe 203.176,90 zł,
 - sprzątanie 85.772,56 zł
 - ochrona mienia i konwój 75.200,85 zł,
 - usługi komunalne, wywóz śmieci, ścieki 5.646,53 zł,
 - ogłoszenia prasowe 637,88 zł,
 - prowizje bankowe 106,26 zł,
 - programy i licencje komputerowe 68.342,70 zł
 - narady i konferencje (- 5.689,00 zł) ,
 - koszty eksploatacji budynku 370,48 zł,
 - usługi drukarskie, introligatorskie, ksero 588,05 zł,
 - pobyty pozostałych pracowników § 4010 w kwocie 839,88 zł,
 - inne 57.761,03 zł (wymiana opon, usługi kominiarskie, usługa cateringowa, zarząd częścią wspólną, zwrot opłat za studia, dzierżawa koparki, badania techniczne samochodu, badanie i dozór technicznych, audyt ppoż., wymiana oświetlenia, wycinka drzew).

Analizie poddano celowość poniesionych wydatków w grudniu 2015 r. zakwalifikowanych do § 4210, analityka 7 „wyposażenie”. Łączna kwota ww. wydatków wyniosła 612.401,03 zł, w tym:

- 185.161,00 zł przeznaczono na zakup mebli biurowych na potrzeby Izby Skarbowej, gdzie ostatnie zakupy tego typu wyposażenia miały miejsce przed 2000 r. i były w bardzo złym stanie technicznym, oraz dla Pierwszego Urzędu Skarbowego w Opolu - na rzecz powstałego od dnia 1 stycznia 2016 r. przy tym Urzędzie tzw. Centrum Mandatowego. Zakup zabezpieczył wyposażenie pomieszczeń biurowych dla 150 nowozatrudnionych pracowników;
- 98.467,65 zł - na zakup foteli obrotowych i krzeseł na potrzeby Izby Skarbowej, Pierwszego US w Opolu, US w Brzegu i US w Krapkowicach;
- 44.000,05 zł - na zakup niszczarek na potrzeby Izby Skarbowej oraz urzędów skarbowych wg potrzeb składanych przez poszczególne jednostki. Przeznaczono je do

- ogólnego użytku i postawiono w miejscach ogólnodostępnych;
- 8.560,80 zł - na zakup wózków biurowych na potrzeby Izby Skarbowej oraz urzędów skarbowych,
- 25.281,97 zł - na zakupy pozostałe (stojaki, żaluzje, kosze na śmieci, wycieraczki itp.) na potrzeby Izby Skarbowej oraz urzędów skarbowych,
- 38.492,85 zł - na zakup 11 monitorów - Monitory ekranowe zakupiono dla jedenastu urzędów skarbowych (bez Izby Skarbowej, Opolskiego US w Opolu i US w Krapkowicach). Monitory zostały zamontowane na salach obsługi podatnika lub w innych ogólnodostępnych miejscach, w celu promocji, firmowanych przez Ministerstwo Finansów, akcji typu SZYBKI PIT i WEŻ PARAGON. Wykonawca dostarczał monitory bezpośrednio do urzędów,
- 125.082,28 zł. - na zakup klimatyzatorów. Komórka LOIN wystąpiła z wnioskiem z dnia 15.12.2015 r. o zabezpieczenie środków na zakup 50 klimatyzatorów uzasadniając celowość zakupu cyt.: zapewnienie odpowiednich warunków pracy w obiektach US i IS w upalne dni. W dniu 15.12.2015 r. Wicedyrektor Izby Skarbowej zatwierdził wniosek na zabezpieczenie środków na łączną kwotę 88.500,00 zł brutto. Na wniosku zamieszczona została również odrębna adnotacja podpisana przez ówczesnego Głównego Księgowego Irenę Talarczyk cyt.: „Wniosek został zwiększony o kwotę 45.400,00 zł na klimatyzatory dla US”.

W dniu 22.12.2015 r. Wykonawca dostarczył klimatyzatory oraz wystawił fakturę VAT nr 261/12/2015 na 50 klimatyzatorów przenośnych o łącznej wartości brutto 88.499,73 zł. Należność wynikającą z faktury zapłacono przelewem w dniu 31.12.2015 r.

Ponadto zakupiono 12 klimatyzatorów wraz z montażem za kwotę 36.582,55 zł dla dziesięciu urzędów skarbowych.

Tabela nr 3 Zestawienie wydatków na zakup klimatyzatorów wraz z montażem

Lp	Sprzedawca	data zakupu	przedmiot zakupu/opis faktury	liczba	wartość brutto w zł	miejsce przeznaczenia	data zapłaty
1	Zakład Elektrotechniczny ALFA K. Miś, J. Koziołek S.j.	21.12.2015	224/12/2015	2	5 682,60	US Kędzierzyn-Koźle	30.12.2015
2	PH-U Szron Bis Krzysztof Rother	22.12.2015	FV/330/2015	1	3 490,00	II US w Opolu	31.12.2015
3	Zakład Elektrotechniczny ALFA K. Miś, J. Koziołek S.j.	23.12.2015	228/12/2015	1	3 400,95	US Krapkowice	30.12.2015
4	ECO-FROST Jarosław Gaworski	23.12.2015	271/2015	1	3 321,00	US Głubczyce	30.12.2015
5	AGM-Technika Sanitarna Maślak Grzegorz	23.12.2015	S15/200188	1	3 499,01	US w Brzegu	30.12.2015
6	CLIMA SOLUTIONS s.c.	28.12.2015	FV/36/2016/12	1	3 400,00	Opolski Urząd Skarbowy	30.12.2015
7	PH-U Szron Bis Krzysztof Rother	28.12.2015	FV/332/2015	1	3 400,00	US w Strzelcach Opolskich	30.12.2015
8	WIECZOREK P.P.U.H	29.12.2015	1181/12/2015	1	3 498,99	US Namysłów	30.12.2015
9	CLIMA SOLUTIONS s.c.	29.12.2015	FV/40/2015/12	1	3 400,00	US w Oleśnie	31.12.2015
10	AGD-SERVICE Wiesław Ziemia	30.12.2015	FV/34/2015/12	2	3 490,00	US w Prudniku	31.12.2015
	Razem			12	36 582,55		

Opracowanie: własne, na podstawie dokumentów źródłowych

Faktury dokumentujące zakup klimatyzatorów wraz z montażem zaewidencjonowane zostały w kwotach wraz z montażem na koncie 013 – 1 wyposażenie biurowe.

(dowód: akta kontroli str. 299- 350, 366 – 368, 413)

W przedmiotowej sprawie kierownik samodzielnego oddziału M. Włodowska wyjaśniła cyt.: „W trakcie roku budżetowego 2015 roku powstały oszczędności. Z uwagi na fakt, iż Urzędy Skarbowe nie były wyposażone w systemy klimatyzacyjne powstałe oszczędności postanowiono przeznaczyć na sfinansowanie zakupu klimatyzatorów przenośnych oraz naściennych. Niniejszy zakup był podyktowany zgłaszanymi w ciągu roku potrzebami jednostek w zakresie chłodzenia pomieszczeń, by utrzymać na należytych poziomach warunki panujące w pomieszczeniach biurowych podczas trudnych warunków atmosferycznych. Po przeprowadzonych konsultacjach z Dyrektorem Izby Skarbowej w Opolu uzgodniono, że Izba Skarbowa dokona w imieniu i na rzecz Urzędów zakupu klimatyzatorów przenośnych natomiast Urzędy we własnym zakresie mają przeprowadzić rozeznanie cenowe i dokonać zakupu klimatyzatorów naściennych z uwzględnieniem warunków, wielkości pomieszczenia, kubatury budynku, parametrów okiennych. Niezmiennym pozostaje również fakt, że powyższe wydatki były dokonane z zachowaniem zasad gospodarności, celowości oraz oszczędności, a także zasad równego traktowania i zachowania konkurencyjności wśród Wykonawców. Dokumentacja z przeprowadzonych rozeznań cenowych w zakresie zakupu klimatyzatorów została podpisana pod przedmiotowy wniosek o wszczęcie postępowania. Wykonawcy w ofertach cenowych proponowali zakup za cenę, która obejmowała wszystkie koszty i składniki związane z wykonaniem zamówienia, w tym m.in. montażu, koszt niezbędnych elementów do montażu, podłączenia, transportu, dojazdu. Po udzieleniu zamówienia, zdecydowana większość faktur wpływających do siedziby tutejszej jednostki została wystawiona bez podziału na zakup, który byłby kwalifikowany w § 4210 oraz na usługę dostawy/ montażu ujmowaną w § 4300-13. Wobec powyższego oraz z uwagi na pozostający krótki termin do rozliczenia danego roku budżetowego przyjęto i zaklasyfikowano całość wartości zamówienia w § 4210. Jednocześnie z uwagi na krótki termin postanowiono sporządzić wniosek, który obejmował zakup klimatyzatorów przenośnych rozszerzyć rzeczowo o zakup klimatyzatorów naściennych. Główny księgowy potwierdził, iż kwota zwiększonego zaangażowania na przedmiotowym wniosku została uwzględniona i środki do poniesienia przedmiotowych wydatków zostały zabezpieczone w niniejszym celu na kwotę 45.400,00 zł.”

(dowód: akta kontroli str. 351)

- 87.354,43 zł na zakup telefonów. Wnioskiem 14.12.2015 r. komórka LOIN wystąpiła o zabezpieczenie środków w kwocie 108.000 zł na zakup 150 telefonów komórkowych i 200 telefonów stacjonarnych uzasadniając celowość zamówienia cyt.: „aparaty tel. komórkowych nie zostały ujęte w centralnym postępowaniu na usługi tel. mobilnej; aparaty tel. stacjonarne na wymianę zepsutych, psujących się oraz do wyposażenia Centrum mandatowego”. W dniu 14.12.2015 r. Główny Księgowy potwierdził, że środki potrzebne na realizację ww. zamówienia ujęte zostały w planie finansowym Izby Skarbowej. Wniosek został zatwierdzony do realizacji przez kierownika jednostki. Zakup aparatów telefonicznych został udokumentowany fakturami VAT:

- 1) FN-321000/2015/12/07573 z dnia 22.12.2015 r. na kwotę 69.350,00 zł - 150 telefonów komórkowych cyt.: „(...) Zakupiono dla pracowników posiadających służbowy telefon komórkowy, z uwagi na fakt, iż obowiązująca umowa na świadczenie usług telefonii komórkowej, nie obejmuje wymiany aparatów telefonicznych. Sukcesywnie rozdysponowano telefony w 2016 roku, w następujących miesiącach maj- 3 szt., czerwiec – 7 szt., wrzesień – 13 szt., listopad -13, grudzień 13/14/15 – 107 szt.(...)”
- 2) FS-475/12/2015/OPO z dnia 22.12.2015 r. na kwotę 18.004,43 zł - 204 telefonów stacjonarnych cyt.: „(...)Zostały zakupione na potrzeby Izby Skarbowej w Opolu i urzędów skarbowych województwa opolskiego celem zabezpieczenia

prawidłowej realizacji zadań oraz sukcesywnej wymiany telefonów zepsutych i technicznie bezużytecznych. Sukcesywnie rozdysponowano telefony w 2016 r. styczeń-kwiecień - 93 szt., maj - 5 szt., czerwiec -2 szt., lipiec - 10 szt., wrzesień - 2 szt., październik - 15 szt., listopad - 7 szt., grudzień 13/14/15 - 70 szt. (...)”

Z przedstawionego powyżej stanu faktycznego wynika, że na dzień rozpoczęcia kontroli, tj. 5.12.2016 r. pozostało do rozdysponowania 107 telefonów komórkowych oraz 70 telefonów stacjonarnych, jednakże zostały one rozdzielone w okresie od 13 - 15.12.2015 r.

(dowód: akta kontroli str. 301-319, 368)

Ponadto w wyniku weryfikacji dokumentacji księgowej stwierdzono przypadek:

- 1) błędnego opisu faktury (w części arkusza opisu faktury - zatwierdzono do wypłaty ze środków budżetowych) przez Głównego Księgowego i Dyrektora Izby Skarbowej wydatku wg faktury nr 2015/F65P/00127 wystawionej w dniu 09.12.2015 r. z tytułu usługi realizowanej przez Wydział Zamówień Publicznych CUW (wynagrodzenie za przeprowadzenie zamówienia centralnego) na kwotę brutto 952,77 zł.
W arkuszu opisu faktury (w części wydatek ujęty jest w planie rzeczowym) powyższy wydatek pierwotnie został zakwalifikowany do § 4360, następnie skreślony (brak podpisu osoby dokonującej skreślenia) i zakwalifikowany do § 4300.
Na podstawie programu SFINKS ustalono, że wydatek ten został prawidłowo zaklasyfikowany w rozdziale 75008 w § 4300. Z wyjaśnień obecnie zatrudnionej na stanowisku Głównego Księgowego wynika, że z uwagi na dużą liczbę dokumentów księgowych załatwianych w tym dniu nie dokonano korekty błędu na arkuszu opisu faktury.
(dowód: akta kontroli str.389-397)

- 2) błędnego zakwalifikowania do § 4300 wydatku na zakup 200 datowników samotuszujących na kwotę 2.571,93 zł wg faktury nr FV/2015/12/02315 wystawionej w dniu 15.12.2015 r.
Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych w ww. paragraf ten obejmuje wydatki na zakup usług. Zakup datowników winien zostać zakwalifikowany do § 4210. Dyrektor Izby Skarbowej wraz z Głównym Księgowym zatwierdził do wypłaty ww. kwoty z § 4300.
(dowód: akta kontroli str.398-407)

Ponadto zgodnie z § 6 ust. 6 instrukcji stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 39/15 Dyrektora Izby Skarbowej z dnia 31 marca 2015 r. Osoby dokonujące kontroli merytorycznej potwierdzają ten fakt oraz dokonane ustalenia stosownymi adnotacjami na odwrocie dokumentu lub na arkuszu opisu faktury, własnoręcznym podpisem, pieczętką imienną i datą. Na podstawie arkuszy opisów faktur ustalono, że upoważniona osoba potwierdzała przeprowadzenie kontroli merytorycznej własnoręcznym podpisem i datą. Natomiast o pieczętkę imienną uzupełniła arkusze opisu faktury w trakcie kontroli.

W wyniku weryfikacji prawidłowość poniesionych w grudniu 2015 r. wydatków wynikających z zawartych umów ustalono, że wydatki dokonywane były w wysokościach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

(dowód: akta kontroli str. 408)

III. OCENA KONTROLOWANEGO OBSZARU

Na podstawie badanej próby, kontrolowany obszar, oceniono pozytywnie z uchybieniami. Kontrola nie wykazała przypadków nieterminowego regulowania zobowiązań. Księgi rachunkowe prowadzone są rzetelnie i wiarygodnie, a kwoty wykazane w sprawozdaniach budżetowych są zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Dowody księgowe sporządzone były poprawnie (zawierały m.in. określenie dowodu i jego numer, określenie stron dokonujących

operacji gospodarczych, opis operacji, wartość i datę jej dokonania lub sporządzenia dokumentu) oraz zostały zatwierdzone do wypłaty przez Głównego Księgowego i Dyrektora Izby Skarbowej lub osoby przez niego upoważnione.

Rejestracja zdarzeń gospodarczych skutkujących zobowiązaniami/należnościami, odbywała się z wykorzystaniem kont rozrachunkowych (należności i zobowiązania były ujmowane na kontach zespół „2”).

W trakcie kontroli stwierdzono.

1. Nieracjonalne gospodarowanie telefonami komórkowymi polegające na nierozdysponowaniu 107 sztuk aparatów przez okres ok. 1 roku. Należy zauważyć że ww. telefony nieużywane traciły na wartości oraz upływał okres gwarancyjny, w którym kupujący ma prawo do bezpłatnej naprawy lub wymiany w związku z ewentualnymi usterkami. Do momentu oddania aparatów do użytkowania nie można stwierdzić czy zakupiony sprzęt posiada wady, które mogą skutkować wysuwaniem ewentualnych roszczeń gwarancyjnych.
2. Zaksięgowywanie dowodów księgowych do okresów, za które przekazane zostały sprawozdania miesięczne RB – 28 oraz zamykanie miesięcy księgowych po upływie od kilku do kilkudziesięciu dni od przekazania sprawozdania RB -28.
3. Przypadki błędnej kwalifikacji wydatku.

III. WNIOSKI I ZALECENIA POKONTROLNE

Przedstawiając powyższe wyniki kontroli, działając na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 1 ustawy o kontroli w administracji rządowej², wnoszę o pełne wykorzystanie ustaleń zawartych w wystąpieniu pokontrolnym oraz o podjęcie stosownych działań w celu wyeliminowania powstałych uchybień. Jednocześnie zalecam:

- dokonać przeglądu środków trwałych oraz pozostałych środków trwałych podlegających gwarancji nie przekazanych do użytkowania,
- zwiększyć nadzór nad prawidłowym zamykaniem „miesięcy księgowych” w terminach uniemożliwiających księgowanie dodatkowych dowodów księgowych po sporządzonych i przekazanych sprawozdaniach do dysponenta wyższego rzędu,
- dokonywać prawidłowej kwalifikacji wydatków budżetowych.

Na podstawie art. 49 ustawy o kontroli w administracji rządowej proszę o przedstawienie, w terminie 30 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystania wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych uchybień.

Z upoważnienia Ministra Rozwoju i Finansów

Dyrektor
Departamentu Kontroli Celnej, Podatkowej
i Kontroli Gier
Wojciech Dziędzic

² Dz. U. Nr 185, poz. 1092.

